Prima instanţă: Judecătoria Chişinău, sediul Central (jud. Mariana Fondos-Fraţman)
Dosarul nr. 2ri-409/24
(2-24070796-02-2ri-26072024)

D E C I Z I E

31 octombrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Ana Panov
Judecătorii Natalia Mămăligă și Ala Malîi

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de recurenta SRL"ART FORMAX", reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, prin care s-a restituit cererea înaintată de SRL"ART FORMAX" privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL"AGRO-TALENT",-

a c o n s t a t a t:

Poziţia instanţei de fond:

1. La data de 28 iunie 2024, SRL"ART FORMAX", reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a depus cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL"AGRO-TALENT".
2. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, s-a restituit cererea depusă de către avocatul Andrei Rezuș în interesele SRL"ART FORMAX" privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL"AGRO-TALENT". S-a remis avocatului Andrei Rezuș în interesele SRL"ART FORMAX" încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate. S-a explicat deponentului, restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.

Solicitarea recurentului:

3. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 17 iulie 2024, recurenta SRL"ART FORMAX", reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru reexaminarea cererii

introductive, de la etapa admiterii spre examinare.

Argumentele părţilor:

4. În motivarea recursului s-a indicat, că nu este de acord cu încheierea instanței de fond, o consideră ca fiind neîntemeiată, motiv pentru care urmează a fi casată, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru reexaminarea cererii introductive, de la etapa admiterii spre examinare.

Remarcă, că debitorul se află în incapacitate de plată sau cel puțin această incapacitate este prezumată. Notificarea prealabilă se consideră recepţionată la 8 martie 2024, iar termenul de 60 de zile este depășit. Totodată, legea stabilește ca temei de insolvabilitate cel puțin unul din cele două, adică cel general sau special. După cum rezultă din circumstanţele speței, neachitarea datoriei potrivit împrumutului acordat debitorului atestă incapacitatea de plată a debitorului. În speţă, există un temei general probat conform normelor legale. Legea nu prevede expres faptul că creditorul trebuie să demonstreze incapacitatea de plată a debitorului mai ales la faza depunerii cererii, aceasta fiind prezumată pînă la proba contrară, iar o analiză completă în privinţa acestui subiect urmează a fi realizată în cadrul şedinţei de intentare.

Menționează că la caz, chiar dacă între părţi nu a fost încheiate contracte distincte, acordarea banilor este probată cert. Iar o probă ce confirmă termenul returnării acestora şi scadența obligației este notificarea prealabilă, care a fost remisă la sediul companiei şi se considera recepţionată prin lege. Astfel, scadența survine din moment ce termenul de 7 zile acordat pentru onorarea obligațiilor şi termenul de 60 de zile ce atestă incapacitatea de plată au expirat. Prin urmare, atât timp cât creditorul a probat respectarea procedurii prealabile, e limpede că condiția probării scadenței obligației a fost îndeplinită, iar instanţa nu poate pretinde prezentarea unor acte care nu există (contractul), fiindcă acordarea împrumutului este incontestabilă, iar debitorul nu este lipsit de dreptul de apărare în eventuala şedinţă de examinare a cererii introductive.

Punctează că nu poate fi neglijat faptul cert al acordării împrumutului doar din cauza lipsei contractului şi altor acte confirmative, pentru că *de facto* banii au fost transferați debitorului, astfel în cazul în care alte acte confirmative (contractul) ce probează scadența împrumutului nu sunt, scadența este probată prin metoda legală, or, nu se poate de așteptat la nesfârșit apariția contractului care nu există pentru a proba scadența.

Atrage atenţia asupra faptului că, în cazul în care împrumutul nu este scadent la finele anului 2023, debitorul poate prezenta dovezi ce ar proba acest fapt, fiind că este limpede faptul scadenței unui contract de împrumut, iar creditorul afirmă că contractul este scadent la finele anului 2023.

Referitor la mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului, invocă, că

toate documentele de care dispune creditorul au fost anexate la acțiune, iar acestea probează acordarea împrumutului şi existența creanței. Conform art. 776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.
Consideră că prin constatarea necesității prezentării unor acte suplimentare inexistente (contractele de împrumut), instanţa a lezat dreptul creditorului la un proces echitabil şi mai cu seamă dreptul de acces liber la justiție.
Punctează că extrasul din cont şi raportul vizitei fiscale atestă cert că creditorul a transferat suma restantă, iar debitorul a primit-o. Actele enunțate probează acordarea împrumutului, inclusiv cuantumul acestuia, astfel existența obligației nu trezește dubii. Suma totală a împrumutului este de 1000000 lei, sumă ce se reflectă în extrasul din cont şi în raportul vizitei fiscale. Deci valoarea totală a împrumutului constituie obligația asumată de către debitor, or, acesta a primit suma nominalizată.
Atrage atenţia asupra faptului că extrasul din cont este un act ce reprezintă contul creditorului, iar raportul vizitei fiscale reprezintă contul debitorului, ambele acte conțin informații referitor la împrumutul în sumă de 1000000 lei, adică ambele entități înregistrează în cont împrumutul nominalizat. Nu este clar în ce mod instanţa de fond pune la îndoială faptul acordării împrumutului de către SRL”ART FORMAX” către SRL”AGRO-TALENT” în momentul în care la cererea introductivă sunt anexate acte ce confirmă expres acest fapt, iar în cadrul încheierii instanţa menționează că împrumutul este confirmat.
Prin urmare, solicită admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru reexaminarea cererii introductive, de la etapa admiterii spre examinare.

5. Potrivit fișei de repartizare a dosarului, cauza a fost repartizată spre examinare în ordine de recurs, judecătorului Ana Panov în mod automat-aleatoriu pe data de 26 iulie 2024.
6. Intimata SRL”AGRO-TALENT”, deși a fost informată prin email despre examinarea recursului, nu a prezentat referință la acesta și nu și-a expus poziția vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Aprecierea instanţei de recurs:

7. Analizând motivele invocate în recurs şi studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanţe şi restituirea pricinii în instanța de fond la etapa primirii, din următoarele considerente.
8. În conformitate cu prevederile articolelor 423, 424 şi 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii. Recursul împotriva încheierii se

examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

9. În baza art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii, recurenta respectând acest termen.
10. În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind pricina spre rejudecare în prima instanţă.
11. Pentru a ajunge la această concluzie instanța de recurs reține următoarele argumente.
12. Din materialele cauzei Colegiul reține că la 28 iunie 2024, SRL”ART FORMAX”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a depus cerere privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL”AGRO-TALENT”.
13. Iar prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, s-a restituit cererea depusă de către avocatul Andrei Rezuș în interesele SRL”ART FORMAX” privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL”AGRO-TALENT”. S-a remis avocatului Andrei Rezuș în interesele SRL”ART FORMAX” încheierea în cauză și cererea depusă cu toate înscrisurile anexate. S-a explicat deponentului, restituirea prezentei cereri nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceeași cerere, împotriva aceluiași debitor, cu același obiect și aceleași temeiuri, dacă vor fi lichidate încălcările.
14. Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, la data de 17 iulie 2024, recurenta SRL”ART FORMAX”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii instanței de fond, cu remiterea cauzei în prima instanță pentru reexaminarea cererii introductive, de la etapa admiterii spre examinare.
15. Verificând legalitatea şi temeinicia încheierii instanţei ierarhic inferioare în raport cu criticele formulate în cererea de recurs şi materialul probator, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că soluția instanţei de fond privind restituirea cererii depusă de SRL”ART FORMAX”, este una incorectă, rezultată din aprecierea eronată a materialului probator şi interpretarea incorectă a normelor de drept material.
16. Conform prevederilor art. 2 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în sensul prezentei legi, incapacitate de plată semnifică situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a îşi executa

obligaţiile pecuniare scadente, inclusiv obligaţiile fiscale. Incapacitatea de plată este prezumată în cazul în care debitorul este în întârziere de plată mai mult de 60 de zile.

17. Conform prevederilor art. 12 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, dreptul de a depune cerere introductivă îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.
18. Conform prevederilor art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate. Iar potrivit alin. (3), creditorul nu este în drept să iniţieze proces de insolvabilitate în cazul în care debitorul se află în proces de restructurare, cu excepţia cazului în care creanţa a apărut după intentarea procesului.
19. Conform prevederilor art. 19 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. Alin. (2) prevede că notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întîrziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condiţiile prevăzute expres de Codul de executare. Iar potrivit alin. (3), creditorul care depune, în condiţiile art.140, cerere de admitere a creanţelor după intentarea procesului de insolvabilitate nu este obligat să probeze notificarea prealabilă.
20. Conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobînzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor; d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului; e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii. Iar potrivit alin. (2), la cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepţia cazului în care cererea

introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat.

21. Raportând la caz prevederile legale sus menționate, Colegiul constată că instanța de fond în mod pripit a dispus restituirea cererii depusă de către avocatul Andrei Rezuș în interesele SRL"ART FORMAX" privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL"AGRO-TALENT".
22. Colegiul remarcă, că potrivit cererii, se invocă o datorie de 1000000,00 lei, iar în acest sens a fost prezentat extrasul de cont (f.d.11).
23. Iar o probă ce confirmă termenul returnării acestora şi scadența obligației este notificarea prealabilă, care a fost remisă la sediul companiei şi se considera recepţionată prin lege.
24. Astfel, scadența survine din moment ce termenul de 7 zile acordat pentru onorarea obligațiilor şi termenul de 60 de zile ce atestă incapacitatea de plată au expirat.
25. Respectiv, atât timp cât creditorul a probat respectarea procedurii prealabile, fiind îndeplinită condiția probării scadenței obligației, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia că nu au fost prezentate acte care nu există (contractul), fiindcă acordarea împrumutului este incontestabilă, iar debitorul nu este lipsit de dreptul de apărare în eventuala şedinţă de examinare a cererii introductive.
26. La acest compartiment, Colegiul remarcă, că conform prevederilor art. 20 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobînzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor; **d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului;** e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii.
27. Prin urmare, referitor la mențiuni despre alte probe ce confirmă creanța creditorului, Colegiul atestă că toate documentele de care dispune creditorul au fost anexate la acțiune, și anume extrasul de cont (f.d.11), or, extrasul din cont este un act ce reprezintă contul creditorului, iar raportul vizitei fiscale reprezintă contul debitorului, ambele acte conțin informații referitor la împrumutul în sumă de 1000000 lei.
28. Astfel, instanţa de recurs notează că, judecătorul instanţei de fond nejustificat a restituit cererea depusă de către avocatul Andrei Rezuș în interesele SRL"ART FORMAX" privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL"AGRO-TALENT"..
29. La caz, instanța de recurs consideră relevantă jurisprudența Curţii Europene a

Drepturilor Omului (*cauza Golder împotriva Marii Britanii - 1975, par. 34 invocată în cadrul aceluiaşi Raport*) în care s-a apreciat că ,,se poate concepe cu greu că există stat de drept, acolo unde nu există posibilitatea de a avea acces la instanțele judecătoreşti”.

30. Conform art. 6 pct. 1 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale ,,orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public şi în termen rezonabil, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil...”.
31. Accesul liber la justiţie este consacrat ca un drept ce presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct şi nemijlocit în instanţa de judecată, pentru apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime, drept care conform art. 20 alin. (2) al Constituţiei nu poate fi îngrădit de nici o lege.
32. În acest sens, instanța de recurs conchide că, hotărârea este actul prin care se finalizează procesul, ea reprezentând opera judecătorului al cărui conținut este rodul raționamentului prin care acesta supune o speță, determinată regulii generale de drept.
33. În concluzie, Colegiul judiciar conchide că restituirea cererii în lipsa unui temei legal, ar afecta nu numai drepturile părților la un proces echitabil dar și încrederea părților în actul justiției, urmând astfel, de înlăturat viciul respectiv, de către instanța care a emis încheierea.
34. În așa împrejurări, încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, este în contradicție cu prevederile legale, îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituție, pasibilă de a fi casată cu restituirea pricinii în aceiași instanță de fond de la etapa primirii pe rol.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău,-

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de recurenta SRL”ART FORMAX”, reprezentată de avocatul Andrei Rezuș.

Se casează încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Central din 3 iulie 2024, și se restituie cauza în instanță de fond de la etapa primirii pe rol.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei: Ana Panov

Judecătorii: Natalia Mămăligă

Ala Malîi